

Landelijk onderzoek naar het aantalsverloop van broedvogels

Door SOVON/COV en het Centraal Bureau voor de Statistiek worden thans mogelijkheden onderzocht om in Nederland een onderzoek te organiseren naar het aantalsverloop van broedvogels, een *broedvogel-monitoring-project*. Voordat een dergelijk project in 1984 van start zal kunnen gaan, moet eerst uitgezocht worden of zo'n lange-termijn project wel kans van slagen heeft. 1982 en 1983 zijn uitgetrokken om te onderzoeken of een broedvogel-monitoring-project in Nederland wel is te organiseren, hoeveel medewerkers verwacht kunnen worden, welke methode van veldonderzoek de meeste vruchten zal afwerpen en welke methode voor medewerkers het meest plezierig en gemakkelijk uit te voeren is.

In verband met de verspreiding van broedvogels (denk hierbij aan kolonievogels, schaarse en algemene soorten) en de ter beschikking staande middelen is het onmogelijk elk jaar alle broedvogels van Nederland te tellen. De enige manier om inzicht te krijgen in het aantalsverloop op landelijk niveau is door jaarlijks vaste steekproeven te nemen, verdeeld over het hele land. In 1982 is uitgezocht welke methoden ter beschikking staan, waarbij er drie als het meest geschikt werden aangemerkt: punttelling, vlak kentelling en territoriumkartering. De punttelling is het meest simpel uit te voeren, kost de medewerkers weinig tijd en levert globale gegevens op. Territoriumkartering daarentegen is het moeilijkst uit te voeren, is tijdrovend, maar levert veel en nauwkeurige gegevens op. De vlak kentelling staat hier min of meer tussenin. In 1983 zal uitgezocht worden hoeveel punten of gebieden ongeveer nodig zijn, hoe groot deze gebieden dienen te zijn en hoeveel bezoeken per seizoen nodig zijn. Daarnaast zal getracht worden antwoord te krijgen op de vraag, welke methode de medewerkers het prettigst vinden om uit te voeren. Hiertoe wordt in 1983 een proefonderzoek uitgevoerd waarbij vogelwaarnemers elk van de drie methoden zullen uitvoeren. De uit deze proef verkregen ervaringen (aantrekkelijkheid, te besteden tijd, motivatie) zullen mede bepalen voor welke van de drie methoden uiteindelijk gekozen wordt.

Enquête

In verband met de haalbaarheid van een broedvogel-monitoring-project in Nederland en de wijze waarop zo'n project zou moeten worden uitgevoerd, is het voor SOVON/COV van groot belang een overzicht te hebben van de activiteiten van vogelwerkgroepen, onderzoekinstellingen en vogelwaarnemers op het gebied van broedvogelinventarisaties. Bovendien is het belangrijk te weten of zij mogelijkheden zien om zelf daadwerkelijk deel te nemen aan zo'n project. Daar-

om zouden we van hen graag antwoord ontvangen op de volgende vragen:

(1) Welke broedvogelinventarisaties zijn door u of uw groep in de afgelopen tien jaar uitgevoerd? (graag onder vermelding van jaartal, naam en oppervlakte gebied en methode van inventarisatie);

(2) Bent u bereid tot medewerking aan een landelijk broedvogel-monitoring-project? Hoeveel personen van uw groep zouden aan het project kunnen meewerken?

Met belangstelling zien wij uw reactie tegemoet. In verband met de voorbereiding van de proef in 1983 zouden we het op prijs stellen uw reactie op korte termijn te mogen ontvangen. Voor inlichtingen en opgave tot deelname aan de proef kan men zich tot onderstaand adres wenden. Bij voorbaat vriendelijk dank voor uw medewerking aan deze enquête.

Coördinator broedvogel-monitoring-project, Arend J. van Dijk, Kemperbergerweg 67, 6816 RM Arnhem

Nederlandse Steltloper Werkgroep

Gedurende de afgelopen twee jaar heeft een groep van mensen die geïnteresseerd is in het onderzoek van steltlopers gewerkt aan coördinatie van activiteiten die op dit terrein plaatsvinden. Dit heeft geleid tot de oprichting van de Nederlandse Steltloper Werkgroep. Deze werkgroep stelt zich ten doel te komen tot een standaardisatie van de gegevensverzameling bij ringonderzoek en tellingen, het opzetten van telprogramma's en de coördinatie daarvan en tracht door het organiseren van studiedagen onderzoekresultaten en ideeën uit te wisselen. Sinds december 1982 heeft de Werkgroep zich als sectie bij de Nederlandse Ornithologische Unie aangesloten. Meer informatie zal te zijner tijd in *Limosa* verschijnen.

Contactadres *M. Engelmoer, Almastraat 1, 9716 CN Groningen*

Verschijningsdatums *Limosa*

Het volgende nummer van *Limosa* zal geheel gewijd zijn aan de resultaten van tellingen die in de jaren 1974-79 door leden van de Club van Zeetrekwaarnemers werden verricht. Dit nummer zal waarschijnlijk in juni verschijnen. De beide andere nummers van deze jaargang zijn gepland voor juli en december. Oproepen, berichten en andere zetklare kopij voor deze nummers dienen uiterlijk 1 april, resp. 1 september bij de redactie te zijn.

Inventarisatie van de Fuut in 1983

De Fuut lijkt de laatste jaren toe te nemen. In hoeverre deze toename reëel is, kan moeilijk achterhaald worden zonder exacte tellingen. Daarom zal in 1983 een inventarisatie worden uitgevoerd van broedvogelstand en concentraties van Futen in Nederland. De verzamelde gegevens kunnen ingevuld worden op een speciaal daarvoor ontwikkelde kaart.

Medewerking van vele waarnemers wordt bijzonder op prijs gesteld. Indien u aan deze inventarisatie wilt medewerken, kunt u informatie en waarnemingskaarten aanvragen bij

H. N. Leys, Rijksinstituut voor Natuurbeheer, Postbus 46, 3956 ZR Leersum

Wulp in het binnenland

Ook in 1983 worden door de Nederlandse Steltloper Werkgroep wulpen-tellingen georganiseerd. Met behulp van deze tellingen wordt inzicht verkregen in de verspreiding en aantallen van de Wulp als niet-broedvogel in het binnenland. Hiertoe worden op vaste data Wulpen geteld op slaappleaatsen en „binnendijkse” pleisterplaatsen.

In het eerste jaar van onderzoek (1982) zijn door c. 100 waarnemers op 50 à 80 slaap- en pleisterplaatsen de volgende aantallen geteld:

half maart 16 400-17 100; half april 8900; half juli 5300; half september 6400-7900; half oktober 13 600.

Geïnteresseerde waarnemers kunnen zich aanmelden bij de desbetreffende coördinator. Aan waarne-

mers wordt gevraagd om een bepaald gebied af te zoeken naar slaap- of pleisterplaatsen. Deze plaatsen dienen op vaste data geteld te worden.

Voor degenen die zich bij de provinciale coördinatoren opgeven, is een handleiding beschikbaar waarin onder meer is aangegeven hoe slaappleaatsen kunnen worden opgespoord en hoe tellingen ervan uitgevoerd kunnen worden. Aan medewerkers wordt na elke teldatum een verslag toegestuurd.

Overzicht teldata 1983

periode (vrijdag t/m zondag)	voorkeurdata simultaantelling (vrijdagavond/zaterdagmorgen)
14-16 januari	14/15 januari
25-27 februari	25/26 februari
11-13 maart	11/12 maart
29-31 juli	29/30 juli
16-18 september	16/17 september
14-16 oktober	14/15 oktober
11-13 november	11/12 november
16-18 december	16/17 december

Provinciale coördinatoren Groningen B. Voslamber, Marterlaan 8, 9675 PJ Winschoten, tel. 05970-14448; **Friesland** E. Wijmenga, Mounchoek 42, 9263 TL Garijp, tel. 05117-1358; **Drenthe** A. J. van Dijk, Kippenburgweg 5, 7975 PP Uffelte, tel. 05215-406; **Overijssel** G. J. Gerritsen, De Genestetstraat 4, 8023 BE Zwolle, tel. 05200-45150; **Gelderland** L. M. J. van den Bergh, Middelveld 14, 6651 GX Druten, tel. 08870-4338; **Utrecht** T. de Jong, Pijssestraat 19, 4101 CM Culemborg, tel. 03450-7887; **Noord-Holland** P. J. Rozemeijer, Dorpsstraat 203, 1531 HE Wormer, tel. 02982-5187; **Zuid-Holland** F. Maijenburg, Sportlaan 29, 2806 HA Gouda, tel. 01820-20136; **Zeeland** G. J. Slob, Hugo de Grootstraat 8, 4416 EG Kruiningen, tel. 01130-2012; **Noord-Brabant** A. van Poppel, Scarlattistraat 108, 5049 GL Tilburg, tel. 013-553121; **Limburg** W. Ganzevles, Postbus 425, 6200 AK Maastricht, tel. 043-19977.

Arend J. van Dijk

Afgebroken wordt onze
oude beverburcht

Opgebouwd wordt onze
nieuwe beverburcht

**Kortom..... BEVER
ZWERFSPORT**

gaat op **31 maart '83**
verhuizen in Den Haag:
CALANDPLEIN 4.

NIEUW! Bever Boek & Kaart

50 m. rugzakkenwand met 130
verschillende rugzakmodellen
800 m² permanente lichtgewicht
tentenshow. **Bus 10 v.d. stations.**
Zomerkatalogus op aanvraag.

MENTORA - Rotterdam

Oudedijk 243 010-520468 (tram 7 v.c.s.)

Voorkomen van franjepoten

Om een beter inzicht te krijgen in het voorkomen van Grauwe en Rosse Franjepoot in Nederland, verzoek ik om toezending van alle waarnemingen en vondsten uit de periode 1950-81. Men gelieve bij toezending datum, plaats, aantal, verenkleed, omstandigheden, waarnemer(s) en eventuele andere gegevens te vermelden. Alle toezenders zullen worden bedankt.

Arnoud B. van den Berg, Duinlustparkweg 98,
2082 EG Santpoort-Zuid

Colloquium AVES

Ter gelegenheid van de 20ste verjaring van haar oprichting organiseert de Belgische vereniging voor vogelstudie AVES op 15 en 16 oktober 1983 te Brussel een internationaal colloquium met als thema

Avifauna van bossen en wouden

Inlichtingen J. Vander Velden, Avenue du Parc 50,
1310 La Hulpe, België, tel. 02-6534369